1

श्रीगणपतेनमः॥ ॥श्रोतेम्हणतिवक्तीया॥ उत्तंकरुषीजन्मेंजय॥ तिरस्कारिमगमंत्रिया॥
कां बोलतेसांगा॥ १॥ वक्ताम्हणेंसावधान॥ श्रोतांम्हणेंकथिलेपितृमरण॥ संतोषेंशौनकासंगो
निजाण शोकालाविनरपनाथ २ आमात्यमंत्रिवडिलवृध पाचारुनिसोइरिसुहृद तयाप्रतिसरवे
दश्राद्ध असेंबोलेनरेंद्र ३ माझापितापरिक्षिति मरणपावलाकवणेरिति तक्षकविषाग्नीच
दिति दाहालाअसेंऐकीलें ४ परिहव[illegible]हीकोणंही त्याचिलीनांहीमाक्षियेश्रवणीं
बाळबुद्धिकिंवागुणिं मानुनिकेलीउपेक्षा [illegible] रोहिनम्हणेंनृपनाथा कोणतेसंतोषाचिवार्ता
जेंसांगोनितुझियाचित्ता बहुशोकाग्नि[illegible] ६ वीशावादत्तांवचनपंक्ती म्हणोनिरसावें
भ्रमतमोक्ती श्रवणिफुउतांखेदचिति तकारगोष्टीसांगणें ७ आतांसहजप्रसंगेंजालें सा
क्षेपकरुनिपुसिलें तरिसांगिजेश्रवणकेलें पाहिजेप्रज्ञापरुद्रें ८ कौरवापांडवविरोधवादतु
माजलाअसतांअतिअद्भुत पांडवसंततिचेतंतु सातहितुदलेपेकदा ९ द्रौपदिचेपांचहिकुम
र घटोत्कचभीमिराक्षससहेर कर्णद्रोणांचेनिसंहार जालासाहिजणांचा १० ससमतोहिपावलासये

(२)

आ० ह्मस्स भगिनिसुभद्रातनयो आभीमन्यआपार धनंजयो वीरंभेदुनिनिमाला ११ सहस्रआवतार प्र०
संपल्यांअंति पांडवनिमाले हिमालयपंथि राज्यीं स्थिरा धुनिपरिक्षीति अभीमन्यूपुत्रतंवपीता १२ १०
तेऐंसा टिवरु तोंवरि गुणपुर्वजाअगुनिहारि स्वधर्मपाळीलीधरत्रि श्रीरामचंद्रासारिखी १३
राक्षसत्रासुनिजगतितळी रक्षिजेसाभीकंनबळी आरिष्टापासुनिप्रजासकळीं रक्षिल्याप्र
तापें १४ साधुसंगदुष्टनिग्रह शरणआलीयां ... यह धर्मसंग्रह कुसंग्रह केलानांहिसर्वथा १५
दानदंडाचेनिघाते जागाचेदोषदुःखदुरि ... दवडिलें दुखापरोतें स्वर्गोनेदिकुळीधर्मा १६
जीतेंद्रियसहासिळ प्रजापाळकसुतदयाळ ... मजनिआतिप्रेमळ साधुमित्रसद्भावें १७ शार
दुतुगोत्तमथोरु ह्मपाचार्यपासुनिचतुरु ... पावोनिगुरु जालाशास्त्रास्त्रधराचा १८ एसा
पवित्रनरेंद्रोत्तम पावताजालानिधनधर्म तोसागतांवाढलेश्रम तथापिधैर्यआकळिलें १९ म
गव्याजेंवनांसिगेला शमिकरुषीच्याआश्रमांआला ध्यानस्तदेखोनिकोंगिसुदला महापन्नगतयाचें २०
रुषीच्यापुत्रेंतेणेंरोषें शापदिधलाअतिआवेशें सप्तदिवसांतक्षकदंशें मरकूपावसिलनिश्चीत २१

(२०)

रुषीनेंसांगुनिधाडितांन्लप। ताक्षाकशावलापश्चाताप १ प्रज्ञाप्रधानउदेलाकंप। विप्रश्रेष्ठयासारि
खा २२ सुहृदप्रधानतेसमई राजाएक्षितास्तमाचावाई सप्तमदिवसांअंतिपांहिं मागियेतांतक्षक २३
कस्यपब्रह्मरुषीसुजाण। सर्पविखारिविद्यानिपुण। सतरयेत्तांदेखीलाप्राणें वांचवावयान्रपाचा। २४
तक्षककारणविचारिलें रुषीनेंयेथार्थविवरिलें प्रचितिदाविम्हणोनि तां बोलें आवस्यम्हणोनिक
श्यप १ २५ तेव्हांवृक्षदाहापरिक्षा दाउनिंपुरी [illegible] समक्ष। म्हणेंमंत्रज्ञामाजिदक्ष। इछातेसांगमज्जला
गि २६ हास्तधरुनिकश्यपाचा। म्हणेंमागतें [illegible]। ब्राह्मणम्हणेंबहुधनांचा। लाभजाल्यांपरते
नों २७ संख्येवेगळेंदेउनिवित्त वैयफीरविला [illegible] त पुढेंतक्षकनगरांत कपटवेशेंपावला २८
मोहोनिसकळांविशानें राजातक्षकेंघेतला।। आम्हांहिजालेंदीनें स्वामिविणतेंकाळीं २९ बी
भानळेंआनिसकुमार राजाभस्मलाशरिर नगरिंराष्ट्रीहाहाकार थोरजालाप्रजातें ३० आम्हें
अनाथकेलेंयारायें मगआम्हाइलेंतुझेपायें तुजतरुविसितळछायें हाकाकवरिनिवालें ३१
उदेअनंतसंवछर होइलविजइलक्ष्मिचावर वाक्तत्रिकोनिराजेस्वर शोककरिआक्रोशें ३२ सां
तविचारिविशेषमात वैयफीरविलादेउनिवित्त हेनगरिंकात्तरिकोंशिमात तुम्हांकेसिजाणवली ३३

Joint project of Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

आपरापान्य ग्रोध वृक्षावरूता। ब्राह्मणकुमर वळघलाहोता। तेणेंहोनिअस्तंतांता। दोहिच्याहिमेकीलें ३४ १०
समिधाकुशाकाष्टभरा। मस्तकिंहोतांब्राह्मणकुमरा। तोजळोनिपातलाभ्राकारा। पाहिलाजैसारुषी १०
पुत्र ३५ विरवेंजाळीलें जनकांतें तेस्मरोनिहृदयपीटिंहस्तें म्हणेंप्राणतजिनयेथें कांवधीन्तोसर्प ३६
(३) वेंयपावतंहस्तनापुरा। तरिवांचवितांराजेश्वरा। तक्षकांवियावेराकारा। मर्यादादीसेनां ३७ आ
तांप्रसोपकारकरिनसाचा। सुडघेइनपीतयाचा। संतति सहिततक्षकाचा। देहजाळीनहुतांशी ३८
उत्तंकरुषीचेंमनोगत। तेविमासेंहस्तवेंआतु। तक्षकदहनेपुरुषार्थ सर्वजोडिलेसंसारि ३९ उत्सास
घातलासेंवदनि रोगव्याघ्रचाविदर्शनिं हारु… विवुरिलकवाढभी भारतनयनिंसंतते ४० ब्रा २
म्हणपाचारूनिसकळ। सांप्रतिबोलउताविळ। …कियाकुशाळ कोणतेंनिवडावेंनिराळें ४१
विषंदाहिलाजनकांत्तमें मीहिकरिनतक्षकहोम सयहोउनिअभीमानेनेम सिद्धीन्याबासमस्ती ४२
सकळजाण तीमंत्रवादि तीहिनकरिता विलंबआधी सत्रारंभकरावा ४३
जेमंत्रश्वचारितांवोठिं आणिमंत्रताजवेंबोटिं नवंठसळोनिसर्पाच्याकोटि कुंडिंपडतिआपसया ४४
रुषीबोलतिपरमपवित्र वीधीयुक्तआहेपन्नगसत्र वीधीनेंनिर्मिलिंस्वतंत्र तुजविलागिंसुलोकी ४५

(३४)

पाशाण तरोनिं सागरांतु येक श्रीरामें बाधीला सेतु गरळ प्राशनिं समर्थु शंकरस्वामिं तो येकु ४६
रात्रि शत योजनें व्यारिकोटि द्रोणाचळ वाहुनि पाठिं आणुनि जिववावया जगजेठि हनुमंत ये
कु जन्मला ४७ वीं हुमेदुनि जयद्रथ वधावयाचा प्रमाण शपथ सीधीनेलातो यथार्थ वडिल
तु सानिवडिलीं ४८ सींधु प्राशनिं आगस्ती न महाराणियेक भक्ती धातधिये प्रस्ताति, आदिकुर्म
येकवि ४९ पीतुवियें पन्नगहोम कर्त्ता तुं विघ्न … परम उपमें सलाकिं परशुराम सतिरा हस्तीसी
सनं ५० तैसा मार्गि आचरला कोणिहिं … न शकेवाणि पुटे आचरलेकोणि सुवनत्र
इंग्रासेनं ५१ येकें वधीलें कंसादिका येके … अर्जुन वधीला देख पीतुमरण मारक दहनु कर्त्त
तुं येवें ५२ वसिये कदेसिं येक जगिंये … ब्रह्मकल्पीं उपजे येक कीर्ति घोरशतुं जैसा ५३
आसादेंइं नरनायका कौतुक दाउं ब्रह्मादिका … कीर्तिं मिरोनि निति हिं लोकां श्रवणकर चहुंयुगीं ५४
राजा म्हणे भुसुरस्वामिं चित्तव्याकुळ संताप उर्मि स्तुतिवादें गोरवातुली शरतें गोउवाटेना ५५
शाह्रुंसिंगे फेडिलां बहुत वीलंबे काळजात से व्यर्थ आतां वंदिले तिन्नी आर्थ येथार्थ करुनि दावणें ५६
जवसें ष्य म्हणोनि द्विजवरिं करविते जाले सिद्र सामग्रिं पुढती बोलतिं आवधारिं राजेश्वरा चतुर
षा ५७ आम्हीं विप्र त्रग्यंथस्तानि परिक्रिया आचरा अनुष्ठानिं करुनि वडिलें स्नानि तेसिह समिप आसावे ५८

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

अ० आगमिं निगमीं अर्थवलिं सुधु मंत्रावतार स्थानि तिर्थगिरिगुहारण्यिं वसते येथें आणावें ५९ स्पा प्र०
आज्ञा आनुग्रह समर्थ कर्मसिद्धि गाफेळभें सावित्र्या संसिद्ध सुकलाभें येरवेळ योगें आसुच्या ६० १०
गोउमात्स्यकळ आर्धदेशस्त कर्दळीमंत्रीं शैल्य बद्रिवनस्थ सावित्रीमंत्रीमंत्र देवत उभ्या जागतिफळें
सिं ६१ गंगा गौतमि नर्मदा तिरि छाया भगवतितें गोतोस्विरिं तांम्रपर्णि तुंण्य कावेरि मानससरो
वरि जेवस्ती ६२ मंत्रिक रहस्याचा निजले वादिस्तौन येसिद्धविमळे म्हणौनि निश्चयसनेति वेळे
(५) यस्त काळीं आसावें ६३ असें विनविलें [illegible] जधाउनि मानसगति आनुष्ठानिं नमति
सिष्य समुदायेंसिं आणविलें ६४ हस्तस [illegible] रघाने हस्तावरा विश्रावलें धुम्र आरक्त नयनें ३
देदिप्यमान तेजसी ६५ जयाचा क्रोधु कुंतात्र [illegible] माउ जाळीनल गतो सुण प्रसादें देति ज्ञत्सव
ने तुकसिद्ध कासारिखा ६६ रुग्वेद सामवेद आथर्वण शाउंगासुक्तद त्राल्क्षण कर्ता वेदांतसां
ख्यान योगशास्त्री आतियोग्ये ६७ व्याकर्णाकार स्मृतिकार साहित्य संगति व्यवहार पौराणिक रुपे
स्वर जीतेंद्रियपानेलें ६८ रायें धन्य धन्य वसति पुजोनि स्वस्त अंतःकरणिं करुनि भक्तिल्लियेशिं
सर्प सत्रियागार्थ ६९ वास्तविद्याविशारद बहुत मंडप रेहु उपाकीत शैल्यकारनिर्मीलितें थे वी
सुधसदानासारिखें ७० पताका तोरणें कनकध्वज शोभे स्वर्गातुल्य सतेज स्वस्थानिं नेमीलक तीज

(५८)

कर्मकुंडाचें विवेकी ७१ होतां मैत्रावरुण पोत आच्छादावाकुयावस्तोत आहेत आणिं प्रतिप्रस्थत न
के नेतां ब्रह्मे बोधें ७२ ब्राह्मणस्थंसि उद्गाता आग्निध्र प्रस्तोता प्रतिहाता सुवश्यंसि जाणिजे श्रोता ग्रोउ
षरुषीमा होत्याणिं ७३ कपीलकस्य पात्रुल्स रुषी वर्य तपातेजें जेसा सुर्य आसो हें मंत्रिले आर्य आवर्त
रआग्निपुरुषांचें ७४ स्वात्मोनि गर्त्ता आवशी निर्मिली ग्रंथोक्त प्रमाणविधी होवें नद्व्यांच्या समुद्रीं
पर्वतप्राय लोटिल्या ७५ लोहितास सुत्रधार पौराणिक [illegible] चतुर चौफाळ ज्ञानि महाथोर भविष्य
ज्ञान ते गाडं ७६ आवलोकुनि यंत्रायतना मह[illegible]उ धात विभ्रा पुर्णसिद्धी न पवे यज्ञा ऐसें चिन्ह
दीसतां हें ७७ निमिसा होइल ब्राह्मण येक तेणें [illegible]उ जि मुख्य हं वे मरल्या नरनायक अग्र होका हि
लक्षिनां ७८ दीक्षाग्रहणी भार्येसहित यम[illegible]नंव्रतांत सहष्मिनले दशादिस येकासनि
पैजेसा ७९ कुंडि प्रतिष्ठीलावन्हि परिसुस्पाणि परिसमोहनि कुशबर्हि परिस्तरणि पात्रसाधनि विधी मंत्र ८
इध्मा समंत्र विसर्जिली संस्थापुनि आज्यस्थाली स्रुक्स्रुवा इत्यादि ८१ आव्हानिला प्रगळ्यानव्ह जा
ग्रत होतां विसरळ सप्तजिव्हा सप्तज्वाळ सप्तहस्तिं मंडित ८२ मोहानदि जळ संवंद तैसें वसुधारेतें
लोट ते भद्रतां हव्यवाट होयके नकत्त मगगनांतें ८३ प्रळइं केतान्च क्रप्रचंड तैसें बीषाळ प्रदीप्त कुंड

Joint project of the Rajawade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

आंकीपन्नगभक्षावयानेंोउ धरादेविनें पसरिलें ८४ याचकदृष्टीआतिसावध आनिवारदेखोनिजा प्र
तवेद पत्रादाज्येंकेलासिद्ध क्षीरसिंधुसारिखा ८५ समिधावोपीतांपावकमुखीं उप्तातउठिलानं १०
गलोकीं मवडिदाटल्यांमस्तकीं नोम्बर्यमानिनिसंपति ८६ कोवल्पकस्मकळतेच्यामरें सकंपथरक
तित्रारिरें आसनसोडुनियेकसरिरें गगनमार्गिंउसळति ८७ येकरक्षास्तिघाल्ठीतिवेदें येकवेष्टी
(5) तसिव्ळाधोंउें तेणेंसिंउसळोनिजुंबाउ व्योमपृष्टेंधांवति ८८ येकमेकांतेबोभात येकमेकांतेपरि
वेष्टीत देहरज्जु त्रानानुत्रात येकग्रंथिगोविति ८९ जैस्यासर्पांच्यासांखळीयां नामिधांवति ४
गुफालीयां मधमाळाचालीलीयां तैसेंनिविडउभाकारिं ९० तेथुनिधुमाचिपंथें हावनिपउति
त्राताचित्राते वीविधनांदउगिलेतेथें हाहाकारसर्पांचें ९१ स्पंखळाकारकंकणांकारें त्रारिगे
विति परस्परें तेणेंसिंउसळलेयेकसरें कालांबुलागिचवति ९२ येकव्याकुळतेचेंवसनवेष्टीत
येकतेंप्राणांतेसांउित येकचपळतेंविनिचकबळीत पुछस्याउितिनिजनादि ९३ येकमयेंपसर
लीमुखें येकजिव्हालळकतिमुखें येकमोर्ईनळाच्यासारिखें वन्हीस्फुलींगसांउिति ९४ मा
त्रुवाग्नेंपिटिलें ब्रांलणक्षोभेंउच्चाटिलें काळाग्निकुंजेरंदारिलें इंद्रदंउआननि ९५ येककाज

5A

काऐसेंकाळें खदिरांगारऐसेंडोळें येकहाटवर्णिपिंगळें येकभ्रष्टखळेंकरंगि ९६ येकतेतप्तलोहाग
ळें स्थुळदीर्घीअतिविशाळ मुखींनांग्राकीमाहांज्वळ विषाग्निच्याधडकति ९७ येकत्रासखवर्णिपि
वळें येकमाणिकरंगिनिखळें येकचित्रांगविषाळें येकविक्राळविकटदंति ९८ येकअग्निस्थला
कारेंरोमाळें येकांस्मश्रुखांडभरलें येकचरबहुतकाळें सुपरिमळेंमघमघीति ९९ मुखींम
स्तकींधरिलेमणि दृष्टबोसतिफणांफणि प्रवेशतिपावकाननिं कोटिच्याकोटियेकदां १०० ब्रा
ह्मणमंत्राचाअकुंडां वेटोलेमारुनिआसरा प्राशीतपडोनितडतडां भस्महोतिअसंख्यात १
डोंबांगळे शंखपाळ सरडधामणिं [illegible] फुरुफोडसमांहाडुळ आंजगरुअरडुतोडें २ २
येकपंचमुखदशमुख येकशतमुखदीर्घ [illegible] मुगुटमंडितमस्तक ऐसेविषाळकाळसर्प ३
गोकर्णगोप्रमाण अश्वगजगिरिप्रमाण मर्यचालनविशाळ्बण दर्षनदंतिमस्फतें ४ क्रोशद्विक्रो
शकोत्रत्रया योजनांयेतमाहांकाया ऐसेंअसंख्यातद्रव्यया भस्महोतिहुतांग्निं ५ वृकमुख
जंबुकमुख व्याघ्रमुखसिंहमुख नक्रमुखमहिषमुख श्वापदमुखअनेक ६ ऐसियासर्पविया
कोटि पावकीचवतिगोगोपाति नादउगतिकडकडाटिं पृथ्वीज्वाळेंलीपत ७ मासमेदाचासंघा
ट कदतवाहेंसागेधार ज्वाळाजिव्हेनेहाव्यधार चाटुनिनेतसगळें ८ जळतमासाविघालिं

आ० वासभरलामेदिनिआएंगी चीळसिमेतोंडिसुदलेंपाणिं तेआघापिसुदत्ताहे ९ प्रयुतअर्बुद श्री०
निर्बुदांत खर्वनिखर्व नव्हेगणित वितभानुचेनव्हेविवळत तेकांळीपैंजालें १० नकळमा १०
त्तुषापाविगरिमा कीवारूहीजरूषीच्यामहिमा कीजन्मेजयाचिप्रतापसिमा येकेवदनेनवदवे
११ स्तुतेंमस्तुनियांपावकें बुढतिपसरलीदोन्हीमुखें राजारूहीजाम्हणेंतवकें तस्सकनपडे
6 आस्तुिकां १२ एकोनिजन्मेजयाचेवचन [illegible] तस्सकनामेंआमिमंत्रुन ब्राह्मणिंउचलीलीघ्र
वदानें हारिहारब्राह्मणजोनि १३ पुढें [illegible]यचरित्र तेपरिसोतसभाग्यश्रोत्र सज्ज ५
नांचेंकृपापात्र मुकेस्वरकविम्हणे १४ इति[illegible]दिपर्वभारत सकळग्रंथाचेंकुळदेवत एकतां
धुर्विनअन्न श्रवणसुखश्रोतया १५ आणि[illegible]काविधी हेंवासनांठरोनेंदि देवाब्राह्मणांचि
सकळसिद्धि येणेंयेकआवडे ११६ इतिश्रीभा०आ० सकळसर्पदहननाम १० ४ ४ ४

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com